

Februar 2019

Sammenfattende redegørelse om miljøvurdering af bekendtgørelsen om støj fra vindmøller

På baggrund af en række EU-domme har Miljø- og Fødevareministeriet gennemført en miljøvurdering af bekendtgørelsen om støj fra vindmøller, og bekendtgørelsen er i samme forbindelse revideret med mindre forholdsvis tekniske justeringer bl.a. som opfølgning på ny faglig viden og i tråd med miljøvurderingens anbefalinger. Miljøvurderingen er foretaget, da bekendtgørelsen, der fastlægger rammer for fremtidige anlægstilladelser til vindmølleprojekter, ses at udgøre et grænsetilfælde i forhold til anvendelsesområdet for direktivet om miljøvurdering af planer og programmer. Der er udarbejdet en miljørapport, som vurderer bekendtgørelsens sandsynlige væsentlige indvirkning på miljøet.

Bekendtgørelsen fastsætter bl.a. grænseværdier for støj, måle- og beregningsmetoder for vurdering af den udsendte støj fra vindmøller og støjbelastningen i omgivelserne samt rammer for kontrol med, at vindmøller overholder grænseværdierne.

Både udkast til bekendtgørelse samt miljøvurdering heraf har været i offentlig høring i perioden 12. juli til 31. august 2018.

I henhold til § 13 i Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) skal myndigheder ved den endelige godkendelse eller vedtagelse af planer eller programmer inddrage miljørapporten, som er udarbejdet efter § 12 samme sted. Endvidere skal myndigheden udarbejde en sammenfattende redegørelse for,

- 1) hvordan miljøhensyn er integreret i planen eller programmet,
- 2) hvordan miljørapporten og de udtalelser, der er indkommet i offentlighedsfasen, er taget i betragtning,
- 3) hvorfor den godkendte eller vedtagne plan eller det godkendte eller vedtagne program er valgt på baggrund af de rimelige alternativer, der har været behandlet, og
- 4) hvordan myndigheden vil overvåge de væsentlige indvirkninger på miljøet af planen eller programmet.

De fire punkter behandles i det nedenstående.

Integration af miljøhensyn i bekendtgørelsen og miljørapportens indflydelse på den endelige udformning af bekendtgørelsen

Formålet med bekendtgørelsen om støj fra vindmøller er at begrænse de støjgener og -ulempes, som driften af vindmøller kan medføre i omgivelserne.

Miljøstyrelsen har fastsat grænseværdier for støj fra en række støjklender, bl.a. virksomheder, støjende fritidsanlæg, fly, vej- og jernbanetrafik og vindmøller. Ved fastsættelsen af grænseværdierne er der tale om en afvejning mellem de virkninger, støjen har på mennesker og samfundsøkonomiske hensyn, som betyder, at en støjbelastning, hvor det kan forventes, at 10 - 15 % af befolkningen vil angive at være stærkt generet af støjen, generelt vurderes at være miljømæssigt acceptabel.

For støj fra vindmøller har miljøvurderingen vist, at andelen af stærkt generede vil være i intervallet 10 – 15 %, når vindmøllebekendtgørelsens grænseværdier er overholdt, og det er derfor vurderet, at grænseværdierne indebærer et beskyttelsesniveau, der svarer til en acceptabel miljøpåvirkning. Støjgrænserne sikrer således ikke alle mod støjgener, det er meget sandsynligt, at nogle mennesker vil opleve støjen som generende eller stærkt generende. Grænseværdier kan ikke fraviges, fordi bekendtgørelsen ikke giver mulighed for at dispensere fra støjgrænserne. Dette sikrer, at de fleste mennesker oplever støj fra vindmøller som mindre generende eller ikke generende.

I relation til helbredseffekter er det i miljørapporten vurderet, at der ikke er fremkommet ny viden om sammenhængen mellem støj fra vindmøller og helbredseffekter, som giver anledning til at ændre de nuværende grænseværdier eller reguleringen af støj fra vindmøller i øvrigt.

Det er endvidere i miljørapporten vurderet, at de målemetoder, der er foreskrevet i bekendtgørelsen til måling af vindmøllers støjudsendelse er velegnede og giver et retvisende grundlag for beregning af støjens udbredelse i omgivelserne. Også bekendtgørelsens metode til beregning af lydudbredelse fra landplacerede vindmøller er vurderet velegnet og veldokumenteret og bl.a. eftervist (valideret) med måleprogrammer.

I miljørapporten vurderes det endvidere, at bekendtgørelsens bestemmelser om anmeldelse, tilsyn og påbud giver miljømyndighederne de nødvendige redskaber til at sikre naboer til vindmøller på land mod udsættelse for vindmøllestøj, der overstiger grænseværdierne.

Der er i miljørapporten anført 5 punkter, hvor et beskyttelsesniveau svarende til en acceptabel miljøpåvirkning ikke opnås, med mindre bekendtgørelsen ændres. I den reviderede bekendtgørelse er der således gennemført 5 justeringer, der svarer til de punkter, som miljørapporten peger på.

De justeringer, der er gennemført er:

- Styrket regulering af tydeligt hørbare toner – det hidtil faste tillæg for tydeligt hørbare toner på 5 dB er erstattet af et graderet tillæg, som kan variere mellem 0 og 6 dB afhængig af tonens tydelighed.
- Differentiering mellem lydisolationstal for sommerhusområder og for almindelige boliger – de generaliserede lydisolationstal gældende for alle boligtyper er suppleret med særskilte lydisolationstal for sommerhusområder, således at støjbeskyttelsen for sommerhusområder forbedres.
- Justering af beregningsmetode for lydudbredelse over vand – der er indført en korrektion i beregningsmetoden for såkaldte multiple refleksioner, som kan opstå ved lydudbredelse over vand over relativt store afstande.
- Tilpasning af overgangsbestemmelserne – det er fastlagt, at ændringer af en eksisterende vindmølle, der medfører en øget støjudsendelse, skal anmeldes efter retningslinjerne i den nyeste bekendtgørelse.
- Ligestilling af tilsynsmuligheden for vindmøller på land og på havet – det er gjort muligt for tilsynsmyndigheden at påbyde ejeren af en vindmølle på havet for egen regning at gennemføre støjmålinger og beregninger i lighed med tilsvarende regler for vindmøller på land.

Offentlighedsfase

Miljø- og Fødevareministeriet har modtaget høringssvar til miljøvurderingen fra 3 høringssparter: Professor, dr. Jur. Peter Pagh, Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller og Otto Kjær.

Peter Pagh angiver i sit høringssvar, at udkast til miljøvurdering ikke bør angives som udkast, fordi det er en miljørapport og ikke et udkast, som bør sendes i høring. Miljø- og Fødevareministeriet har taget kommentaren til efterretning.

Rambøll har i vedlagte bilag gennemgået og kommenteret de høringssvar til miljøvurderingen, der er indkommet fra Landsforeningen Naboer til Kæmpevindmøller og Otto Kjær. Miljø- og Fødevareministeriet har på grundlag heraf ikke fundet behov for ændringer af miljøvurderingen.

I forhold til høring af nabostater har Miljøstyrelsen modtaget høringssvar fra Polen, Tyskland og Sverige, som alle har meddelt, at de ikke ønskede at deltage i en miljøvurderingsproces for grænseoverskridende indvirkninger på miljøet. Den tyske myndighed bad dog om at få tilsendt den endelige bekendtgørelse. Der er ikke modtaget svar fra England og Norge, hvorfor Miljøstyrelsen har konkluderet, at de ikke ønskede at deltage i processen.

Alternativer og grundlag for prioriteringer og valg

Udgangspunktet for miljøvurderingen har været en vurdering af den eksisterende bekendtgørelse om støj fra vindmøller samt en vurdering af fem ændringer i bekendtgørelsen. Det er i miljøvurderingen lagt til grund, at en acceptabel miljøpåvirkning fra støj fra vindmøller indebærer, at 10 – 15 % af befolkningen kan opleve en støjbelastning, der er på niveau med grænseværdierne, som stærkt generende. Det konkluderes i miljørapporten, som omtalt ovenfor, at den eksisterende bekendtgørelse på en række punkter indebærer og understøtter et beskyttelsesniveau mod støj fra vindmøller, der svarer til en acceptabel miljøpåvirkning, mens det på fem punkter ikke i tilstrækkelig grad er tilfældet. Samtidig konkluderes i miljørapporten, at de fem gennemførte ændringer på de nævnte områder medfører en generelt øget sikkerhed for opnåelse af et beskyttelsesniveau mod støj fra vindmøller, der svarer til en acceptabel miljøpåvirkning. Der er i miljøvurderingen ikke behandlet alternativer til den gældende bekendtgørelse ud over de fem ændringer, idet det i forligskredsen bag aftalen om det nationale testcenter for vindmøller i Østerild er aftalt, at yderligere eventuelle ændringer af reguleringen af støj fra vindmøller bør afvente resultaterne af den undersøgelse, som Kræftens Bekæmpelse gennemfører om evt. sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter.

Nul-alternativet

Nul-alternativet til ændring af bekendtgørelsen om støj fra vindmøller vil være at fastholde den nuværende regulering uden de fem ændringer. Det vurderes i miljørapporten, at den gældende bekendtgørelse uden de fem ændringer ikke i tilstrækkelig grad ville understøtte et beskyttelsesniveau mod støj fra vindmøller, der svarer til en acceptabel miljøpåvirkning.

Overvågning

Det er kommunerne og Miljøstyrelsen, der fører tilsyn med overholdelse af bekendtgørelsens bestemmelser i forhold til henholdsvis vindmøller på land og vindmøller på havet.

Tilsynsmyndigheden har mulighed for at påbyde ejeren af en vindmølle at gennemføre kontrolmålinger af den udsendte støj, der skal anvendes som grundlag for en beregning af støjbelastningen i omgivelserne, hvormed det kan sikres, at bekendtgørelsens bestemmelser overholdes.

Det vurderes i miljørapporten, at de fem ændringer af bekendtgørelsen medfører en generelt øget sikkerhed for opnåelse af det beskyttelsesniveau mod støj fra vindmøller, der svarer til en acceptabel miljøpåvirkning.

I miljørapporten peges på at der er en særlig opmærksomhed på ny viden inden for områderne:

- Sammenhængen mellem oplevede gener og støj fra vindmøller
- Helbredseffekter ved udsættelse for støj fra vindmøller
- Hørbare toner i støjen ved vindhastigheder under 6 m/s.

Disse områder vil indgå i Miljø- og Fødevareministeriets fortsatte arbejde på området.